Risipitorul de iluzii

Despre Cornel Armeanu prea multe lucruri „grozave" nu se pot spune iar de scris, e şi mai greu. Pare-se că nici biografie nu are, CV nici atât, de unde-atâtea şcoli înalte la el! auzi vorbă colea! Însă, ceea ce se ştie exact, personagiul acesta are un destin complet anapoda ce şi-l duce în spate cu tainică răbdare, şi încăpăţânarea unui rebel declarat ce este, risipindu-şi propria viaţă prin cele mai neaşteptate iluzii şi alte teritorii de suflet.

De pe la 11 ani a căzut în patima beţiei lirice (din care nu s-a trezit nici până în momentul de faţă) îndrăznind să comită poezele, care mai de care mai poznaşe. În Liţa lui cea dragă, satul copilăriei sale, era cel mai vestit scamator de se tăvăleau băbuţele pe jos la căminul cultural, când îl auzeau. Până şi marele Zaharia Stancu ce-i vizitase pe săteni, în timp ce se afla la vremea aceea în plină campanie electorală, a fost oarecum surprins, dacă nu chiar mirat de „marele poet local" adresându-i chiar invitaţia de a-i face o vizită la Teatrul naţional Bucureşti, al cărui director era. La 12 ani a comis prima infracţiune fugind de-acasă luând drumul Iaşului, să-şi revadă mama. După două luni de fericire la sânul mamei, a fost ridicat de la domiciliul unde se aciuase clandestin şi adus, din post în post, cu cătuşe pe mâini, înapoi la casa bunicilor săi.

A trecut prin anii de liceu, ca azorel prin baltă, altfel nici nu s-ar fi putut concepe. La şcoală, avea două calităţi distincte: cea de şef al clasei şi aceea de cel mai vestit chiulangiu la orele de sport şi matematică. Ba nu, la sport nu, că obţinuse scutire de la doctor fiindcă nu-i plăcea să sară calul. Însă la matematică, da… la mate era o catastrofă totală şi abonat din oficiu la examenul de corigenţă din toamnă.

De la orele educative de dirigenţie nu s-a lipit nimic de el, aşa cum nu se lipeşte apa de puiul de raţă hotărât fiind, cu orice preţ, să-şi risipească cei mai frumoşi ani ai adolescenţei cu tot felul de bazaconii ce din coadă dau să sune, că la altceva mai bun nu se pricepea. Profesorul său, poetul Florian Creţeanu, profesor emerit şi coautor al manualelor de Limba şi literatura română

pentru liceu, îl propusese şi chiar l-a susţinut să preia conducerea cenaclului literar „Mihai Eminescu" de pe lângă Casa de cultură din Turnu Măgurele zicând că ar fi cel mai iniţiat instructor al respectivului laborator de creaţie. Şi tot în această perioadă a primit chiar şi-un mare premiu regional decernat de Casa Creaţiei Populare din Bucureşti, preşedinte al juriului fiind Nicolae Tăutu, iar cu această ocazie având şi prima înregistrare radio la emisiunea moment poetic prezentată de poetul Gheorghe Tomozei. Vreo doi ani mai târziu, Miron Radu Paraschivescu i-a făcut un pustiu de bine publicându-i un grupaj de poezii în revista Ramuri, cu o prezentare neaşteptat de îndrăzneaţă. Până şi Ion Crânguleanu îl prezenta în revista Clubul, cu salutul de bun venit: *La poarta poeziei*, *o floare*. Peste ani, a mai încercat şi pe la alte reviste, însă fără prea mare succes. La Flacăra n-ar fi avut cum, că acolo deja se instalase bardul de la Bârca. Doar la uşa vecinului de-alături, la revista Albina, s-a putut observa o crăpătură de infiltrare în misterioasa lume a literelor unde se dădeau marile decizii, dacă eşti „bun de tipar" sau nu. Onorabilul poet Ion Bănuţă atât de încântat a fost, încât l-a luat de mână şi l-a dus direct la casierie să i se plătească una sută lei pentru poezia încredinţată, încă nepublicată. La Luceafărul, chiar dacă uşile erau „aparent" deschise, nu oricine reuşea să treceacă de norii de tabac ai doamnei Violeta Zamfirescu. Cezar Baltag i-ar fi întins el mâna aspirantului poet la nemurire, însă nu se putea trece cu una cu două peste zidul de fier unde împărăţea „princepele" Eugen Barbu ce era păzit cu străşnicie de locotenentul său (locotenent mai mult la propriu decât la figurat) C.V. Tudor. Deşi n-a avut niciodată vreo atracţie spre Scânteia tineretului, să-şi imortalizeze numele, nu se ştie prin ce fel de decizie *misterioasă* s-a pomenit, peste noapte, onorat cu marele premiu acordat de respectivul oficios al tineretului comunist… fără a fi trimis vreo poezie sus pomenitei fiţuici (toată tărăşenia asta, se presupune c-ar fi pornit de la o iniţiativă a poetei Vera Lungu) şi, mai departe, propunerea sau invitaţia de a fi angajat ca redactor la Scânteia tineretului! Dar pe când poeta se deplasase

la Liţa să înmâneze râvnitul premiu proaspătului laureat, premiul fiind înmânat tatălui său, fugarul poet se afla deja, hăt, tocmai la Suceava! Cine-l trimisese acolo?! Nimeni. S-a urcat aşa, de capul lui, într-o noapte pe tren… şi a plecat. Prozatorul Platon Pardău l-a angajat pe loc pe un post de redactor la secţia culturală oferindu-i fără ezitare un loc în schema de salarizare şi un fotoliu în acelaşi birou cu regretatul poet Constantin Ştefuriuc. Dar când redactorul şef al ziarului Zori Noi, tovarăşul Platon Pardău, i-a cerut tânărului aspirant la celebritate în presa românească să scrie o poezie dedicată Partidului, lucrurile au început să scârţâie, chiar să se clatine rău de tot.

— Tovarăşe redactor şef, cu toate scuzele de rigoare, nu-mi cereţi ceea ce nu pot. Nu pot, mă-nţelegeţi ce vreau să spun?

— Dar trebuie să poţi, pentru asta te plătesc.

— Nu pot să scriu ceea ce nu simt.

Şi asta fost totul. Începutul sfârşitului… A fost trecut, automat, de la „Cultural" la Secţia agrară unde, din motive lesne de înţeles, după un reportaj „pomicolo-poetic" realizat la Staţiunea Experimentală Cucorăni (şi totuşi, reportajul primind bun de tipar publicat!), „netalentatul" poet a fost dat afară definitiv şi irevocabil. Şi astfel ş-a încheiat cariera sa de mare jurnalist. La diferite perioade de timp a azvârlit vreo cinci cărţi pe la diverse edituri, unde toate au căzut cu succes! Cărţile sale, nu editurile. După astfel de experienţe, ce i-ar mai fi rămas de făcut? Să afle noi poteci. Şi cum altceva mai bun de făcut nu avea, a aflat şi… s-a însurat! Este, poate, singura faptă măreaţă din viaţa sa, fiindcă lasă în urmă trei urmaşi cu care se mândreşte, ba chiar şi trei nepoţei. Din păcate, după un nedorit impact ce l-a avut cu mireasa sufletului său, cum cu nostalgie o alintă când îşi aminteşte câteodată de ea, şi-a luat lumea-n cap şi a purces hoinar prin ţară, cu desaga în spate burduşită cu hârţoage, cum la vremea sa Badea Cârţan. A străbătut văi şi dealuri prin arşiţă şi ploi, şi-a aflat loc de hodină prin căpiţe de fân, pe malul râurilor, pe sub poduri, prin viroage, prin barăci părăsite şi prin cele mai secrete păduri de unde trimitea scrisori, în mare secret, lui

Serghei Esenin şi altor prieteni doar de el ştiuţi. Printre stâncile munţilor încremenite de istorie, a stat la sfat de taină cu cerbii şi căprioarele şi chiar cu moş martin. Dacă a fost primit în casa vreunui creştin, nu a cerut de mâncare cuiva, niciodată. Întotdeauna avea în desagă învelite cu grijă într-un prosop; o bucată de slană, o ceapă, un cuţit, o cutiuţă cu sare şi-un colţ de pâine. Dacă n-a avut şi i-a fost foame, a pus mâna pe secure şi s-a amestecat, fără teamă, printre oşeni şi mamamureşeni şi alţi pădureni şi ţapinari ce luau în piept munţii Haţegului şi ai Harghitei, şi-ai altor falnici munţi. Între şapte munţi şi şapte văi, între şapte coline şi şapte iluzii, mai cobora din când în când printre oameni şi iar se afunda apoi sub pământ prin minele Văii Jiului, la Lonea şi ale Săsarului băimărean. A fost şi zugrav şi chiar şi pictor, o vreme. Cu timpul, a început să colecţioneze tot felul de premii şi diplome de pe la diferite Festivaluri de poezie: Băile Herculane, Sighetu Marmaţiei, Costeşti-Orăştie, Târgovişte, Tulcea, Târgu Mureş, Bistriţa-Năsăud, Slobozia şi alte aşezări predispuse actului poetic pe unde a fost invitat la diferite conferinţe şi simpozioane… A publicat sporadic poezii şi multe alte snoave prin mai multe ziare, reviste şi antologii literare, cam prin toate zonele geografice, de-a lungul şi de-a latul plaiurilor mioritice: Teleorman, Ialomiţa, Harghita, Mureş. Maramureş, Iaşi, Cluj, Timiş, Bacău, Argeş Dobrogea şi cine mai ştie pe unde… (peste ani, chiar şi prin alte ţări străine: Germania, Spania, Anglia, SUA) Între timp, a urmat chiar şi nişte şcoli foarte importante şi căutate pe vremea-aceea, cum ar fi: meseriile de operator chimist şi miner, ba chiar şi invidiata meserie de ceferist, pentru funcţia de „naş" de tren, pe care le-a absolvit „din mers", între opt ore de muncă la fabrică, sau pe şantier… şi chiar le-a şi testat, periodic eficienţa, dacă i-ar putea putea aduce vreo ridicare a nivelul de trai multilateral dezvoltat ce se rostogolea ameţitor spre cele mai înalte culmi de civiliâaţie şi progres. Poetul însă era complet inconştient şi imun la teribila ascensiune a bunăstării sale şi, pe când lucra ca operator chimist la Combinatul chimic din Slobozia (meserie ce-avea s-o mai încerce de-a lungul anilor şi pe la Turnu

Măgurele, la Iaşi şi prin Harghita, la Vlăhiţa, unde fusese avansat încă de la angajare pe post de laborant…), n-a avut ce face altceva mai bun şi a trimis o scrisoare bunului său prieten George Macovescu, la vremea aceea ministru de externe, în care i-a cerut să-l ajute să emigreze în Australia sau dacă nu, măcar în URSS. Răspunsul nu a întârziat să vină. Vreo câteva zile mai târziu, răspunsul aşteptat sosea sub forma a trei Volgi negre pline cu înalţi demnitari, ofiţeri superiori şi doi generali de armată, vreo 10 – 12 la număr, de la CC al PCR şi Consiliul Securităţii Statului, ce demaraseră în trombă spre Slobozia spre a transmite prin viu grai mesajul lor nemulţumitului poet chimist. A fost o întâlnire suspect de „cordială" între iluzie şi realitate, iar deznodământul a fost acela că respectiva cerere nu se putea aproba întrucât petentul nu îndeplinea condiţiile necesare. Care vor fi fost acele condiţii, nu se ştie. Ceva mai târziu, neînduplecatul poet a vrut să se facă artist, sau regizor, încă nu se ştie precis ce-a fost în capul său. Se ştie doar atât că după îndelungi căutări, directorul Şcolii populare de artă din Iaşi abia i-a dat de urmă, ca să-i trimită Diploma de absolvire a cursurilor de regizor de teatru, despre care cursuri nu se poate spune cu certitudine dacă le-a urmat la zi sau la fără frecvenţă, unde îl avusese profesor pe regretatul maestru Valeriu Burlacu, actor de marcă al Naţionalului ieşean, dar cu care se întâlnea, în particuler, la un coniac cu glazură de zahăr şi o cafea la barul Continental, locul unde se aduna toată protipendada dulcelui târg al ieşilor şi unde distinsele doamne lăcrămau cu duioşenie când poetul îşi făcea apariţia şi îşi dezlănţuia simţămintele spontan, direct şi periculos de seducător în inimitabilul său stil „revoluţionar". Mai târziu, după vreo 13 ani de hărţuială şi hăituială mascată prin Baia Mare, unde era filat la fiecare pas, a reuşit să dea marea lovitură cutezând a scoate pe piaţă o cărţulie de poezii intitulată *Călător între două lumini*, editura Litera, Bucureşti, 1986, lovitură în urma căreia a trebuit să primească şi el loviturile binemeritate, peste bot, din partea blonzilor băieţi cu ochi albaştri. Şi măcar de s-ar fi învăţat minte… Ahhh, atât de repede uitase seara aceea de iarnă a lui '77,

când fusese ridicat din redacţia ziarului Pentru socialism şi azvârlit într-un beci al miliţiei municipale timp de două săptămâni iar apoi, dus pe şest, la Iaşi, sub escortă unde, odată ajuns, după încă o noapte de relaxare la subsol, avea să fie din nou ridicat şi invitat să ia un loc într-o dubă neagră pentru o călătorie discretă până la Penitenciarul Botoşani, unde i se prescrisese o vacanţă de două luni de iarnă, o vacanţă activă la canalul de irigaţie de la Dărăbani, o replică a gulagului românesc, un anonim cătun pierdut printre viroage, la graniţa cu URSS. După cele două luni de antrenament la minus 23 de grade celsius… cu cazmaua, lopata şi târnăcopul, a urmat ultimul transfer la celebrul Fort 13 – Jilava iar aici, timp de o noapte, în semn de bun venit a fost „cazat" într-o garsonieră special rezervată candidaţilor la eternitate, iar mai apoi… încă alte patru luni de meditaţie, de data asta, la barăci, la liberi, ca să-i vină mintea la cap! În timp ce ce afla în celula condamnaţilor al moarte şi-şi făcea rugăciunea de seară, şi-a oprit privirea peste pereţii de piatră înlăcrimaţi şi ei de firişoarele de apă ce se prelingeau din tavan zicând: Doamne, oare ce vor să facă aceştia cu mine? Doar nu şi-au pus în gând să mă expedieze pe lumea cealaltă trimiţându-mă în poiana de salcâmi, alături de Filimon Sârbu! Şi argumente ar fi fost… căci la Iaşi, după ce a fost fotografiat la zid şi i s-au luat amprentele, a observat că în dosarul pe care scria numele său se află două file de maculator ce reprezentau corpul delict, mobilul celor două crime ce le săvârşise premeditat, două pamflete intitulate *Farsorul* şi *Păianjenul negru*, dedicate iubitului conducător, tovarăşului Nicolae Ceauşescu. Dar popasul de-o noapte la celula condamnaţilor la moarte s-a datorat unei neglijenţe din partea unui rezident cu vechime al fortului, a deţinutului Fabian, un pedofil notoriu să se ocupa cu luarea în primire a noilor sosiţi, încurcând numerele, căci acolo nu mai ai nume, eşti un simplu număr. Şi în loc să-i distribuie costumul cel maro, sau obişnuita zeghe, i-a predat cămaşa morţii apoi, a venit un gardian şi l-a împins, plictisit şi dezgustat de-atâţia ani de serviciu, în

respectivul cavou de unde, de obicei, nu te mai reîntorci la lumina zilei. Dimineaţa lucrurile aveau să se lămurească… Fusese o încurcătură. Amintindu-şi peste ani de toate acestea, simţindu-se surprins şi foarte mirat de atenţia ce i-o acordaseră păzitorii săi îngeri băimăreni de pe Scânteii, cei de la Secu, s-a retras ruşinat în neputinţa sa şi… în dimineaţa zilei de 12 aprilie 1987 s-a autoexpulzat peste ocean aterizând, după un an şi jumătate de experienţă austriacă, pe îndepărtatele meleaguri ale vestului sălbatic american unde, cu ajutorul lui Dumnezeu, habitează şi continuă să recidiveze, după cum îi este obiceiul, să se risipească pe-aceleaşi dulci iluzii. Iar ca un incurabil îndrăgostit ce este, tematica poeziilor sale (în majoritatea lor), nu poate fi alta decât Iubirea. Dar de vreo zece ani încoace s-a abătut o altă pacoste pe capul său, a trecut şi la alte nebănuite boacăne: i s-a mai urcat o păsăruică la cap! A început că compună muzică la computer. Deocamdată, a comis doar vreo două sute de piese şi e hotărât chiar să persevereze şi apoi să le şi imprime pe casete audio sau CD. Cine să-l mai înţeleagă… El este *risipitorul de iluzii* şi daţi-i pace!

Cornel Armeanu

12 iulie, 2006